

AKTUÁLNA LEGISLATÍVA V PROBLEMATIKE PRESUNU VČIEL

Obchodovanie so včelami v rámci členských štátov Európskej únie

(včelstvá alebo včelie matky so sprevádzajúcimi včelami)

Obchodovanie so včelami v rámci krajín EÚ upravuje článok 8 smernice rady 92/65/EHS z 13.júla 1992, ktorou sa ustanovujú veterinárne požiadavky na obchodovanie so zvieratami, spermou, vajčkami a embryami, na ktoré sa nevťahujú veterinárne požiadavky ustanovené v osobitných právnych predpisoch spoločenstva uvedených v prílohe A oddieli I smernice 90/425/EHS, a na ich dovoz do spoločenstva.

Včely môžu byť predmetom obchodu len ak splnia nasledujúce požiadavky:

1. pochádzajú zo zóny v ktorej nie je zákaz v súvislosti s výskytom moru včelieho plodu:
  - dĺžka zákazu musí byť minimálne 30 dní od posledného zisteného prípadu a
  - od dátumu ku ktorému všetky úle umiestnené v okruhu 3 kilometrov boli kontrolované príslušným úradom a
  - všetky infikované úle boli spálené alebo ošetrené a
  - kontrolované na spokojnosť uvedeného príslušného úradu (miestne príslušnou Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou)
2. sú sprevádzané veterinárnym osvedčením – jeho vzor sa nachádza v prílohe E časti II smernice 92/65/EHS (uvedený certifikát sa vystavuje na miestne príslušnej Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe)

jeho potvrdenie musí byť doplnené príslušným úradom (miestne príslušnou Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou), ktorý potvrdzuje horeuvedené požiadavky (tieto požiadavky sa nachádzajú v článku 8 bode a) smernice 92/65/EHS

Presuny včiel z tretích krajín

(iba včelie matky s maximálne 20 sprevádzajúcimi včelami)

Pozn. Tretie krajiny sú všetky krajiny, ktoré nepatria do Európskej únie.

Presuny včiel z tretích krajín sú plne harmonizované platnou legislatívou, upravuje ich nariadenie Komisie EÚ č. 206/2010, ktorým sa ustanovujú zoznamy tretích krajín, území alebo ich častí z ktorých sa povoľuje vstup určitých zvierat a čerstvého mäsa do Európskej únie a požiadavky na vydávanie veterinárnych osvedčení.

Problematiku včiel upravuje článok 7 a následne článok 13.

Presuny včiel z tretích krajín sú obmedzené z dôvodu výskytu, moru včelieho plodu, malého úľového chrobáka a roztoča *Tropilaelaps mitae*. Uvedení škodcovia páchajú vo včelstvách obrovské škody!!!!!!

Všeobecné podmienky vstupu určitých druhov včiel z tretích krajín:

Do EÚ môžu vstupovať včely druhov uvedených v tabuľke 1 časti 2 prílohy IV nariadenia 206/2010:

- Včelie kráľovné
- Čmelie kráľovné
- Čmeliaky

Za nasledovných podmienok:

1. len ak pochádzajú z tretích krajín alebo území, ktoré sú uvedené v časti 1 prílohy II nariadenia 206/2010
2. kde prítomnosť moru včelieho plodu, malého úľového chrobáka (*Aethina tumida*) a roztoča (*Tropilaelaps spp.*) podlieha povinnému hláseniu na celom území príslušnej tretej krajiny alebo územia

Výnimka

Odchýlne od bodu 1 môžu zásielky včiel vstupovať do Európskej únie z časti tretej krajiny alebo územia v časti 1 prílohy II, ktorá je:

- a) geograficky a epidemiologicky izolovaná časť tretej krajiny alebo územia
- b) uvedená v treťom stĺpci tabuľky v oddieli 1 časti 1 prílohy IV

Pri uplatňovaní tejto výnimky sa zakáže vstup zásielok včiel do Európskej únie zo všetkých ostatných častí príslušnej tretej krajiny alebo územia, ktoré nie sú uvedené v treťom stĺpci tabuľky v oddieli 1 časť 1 prílohy IV.

Požiadavky na zásielky včiel

Zásielky včiel druhov uvedených v tabuľke 1 časti 2 prílohy IV nariadenia 206/2010:

- Včelie kráľovné
- Čmelie kráľovné
- Čmeliaky

pozostávajú :

bud'

- a) z kliebok so včelími kráľovňami (*Apis mellifera* a *Bombus* spp.), kde každá klietka obsahuje 1 včeliu kráľovnú a maximálne 20 sprevádzajúcich včiel

alebo

- b) z kontajnerov s čmeliakmi (*Bombus* spp.), kde každý kontajner obsahuje maximálne 200 dospelých čmeliakov

Zásielka včiel druhov uvedených v tabuľke 1 časti 2 prílohy IV nariadenia 206/2010 :

- včelie kráľovné
- čmelie kráľovné
- čmeliaky

- a) musí byť sprevádzaná veterinárnym osvedčením, ktorého vzor sa nachádza v časti 2 prílohy IV nariadenia 206/2010, ktorý je vyplnený a podpísaný úradným veterinárnym lekárom vyvážajúcej tretej krajiny

- b) musí spĺňať veterinárne požiadavky, stanovené vo veterinárnom osvedčení, v písmene a)

Podmienky, ktoré sa uplatňujú po vstupe zásielok včiel uvedených v článku 7 do Únie

Zásielky včelích kráľovien podľa článku 7 ods. 3 písm. a) nariadenia 206/2010 sa bezodkladne prepravujú do konečného miesta určenia.

Úle sa umiestnia pod kontrolu príslušného orgánu (miestne príslušnej Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy).

Včelie kráľovné sa pred vypustením do miestnych kolónií umiestnia do nových kliebok.

Klietky, sprevádzajúce včely a materiál sprevádzajúci včelie kráľovné z tretej krajiny pôvodu sa zašlú do laboratória, ktoré je určené príslušným orgánom (na Slovensku je to Štátny veterinárny a potravinový ústav v Dolnom Kubíne)

na vyšetrenie prítomnosti:

- a) malého úľového chrobáka (*Aethina tumida*), jeho vajíčok alebo lariev
- b) stôp prítomnosti roztoča *Tropilaelaps* (*Tropilaelaps* spp.)

Po laboratórnom vyšetrení sa klietky, prevádzajúce včely a materiál zničia

Zásielky čmeliakov (*Bombus* spp.) - článok 7 ods.3 písm. a) nariadenia 206/2010 sa bezodkladne prepravujú na miesto určenia.

Uvedené čmeliaky môžu zostať v kontajneri, v ktorom vstúpili do Únie, do konca životného cyklu kolónie.

Tento kontajner a materiál, ktorý sprevádza čmeliaky z tretej krajiny pôvodu, sa najneskôr na konci životného cyklu kolónie zničí.

Presuny včiel do tretích krajín

(včelstvá alebo včelie matky podľa podmienok stanovených treťou krajinou)

V prípade presunu do tretích krajín je potrebné splniť aktuálne veterinárne podmienky stanovené kompetentnou veterinárnou autoritou konkrétnej tretej krajiny.

Aktuálne podmienky sa dajú zistiť nasledovnými postupmi:

bud'

1. Vlastník sám požiada konkrétnu tretiu krajinu (kompetentnú veterinárnu autoritu alebo zastupiteľský úrad konkrétnej tretej krajiny- veľvyslanectvo vybranej tretej krajiny), kde chce presunúť včely o zaslanie podmienok presunu do tretej krajiny a veterinárny certifikát, ktorý si dá úradne preložiť (úradný preklad je potrebný, ak to vyžaduje konkrétne tretia krajina) a dá na posúdenie / potvrdenie miestne príslušnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správe alebo Štátnej veterinárnej a potravinovej správe, tak ako to požaduje vybraná tretia krajina. V tomto prípade štátna organizácia nezodpovedá za problémy vzniknuté na hraniciach.

alebo

2. Vlastník požiada o zistenie podmienok dovozu do konkrétnej tretej krajiny a veterinárny certifikát Štátnu veterinárnu a potravinovú správu Slovenskej republiky Odbor zahraničných vzťahov, dovozov a vývozov, ktorý oficiálne požiada o zaslanie informácií z tretej krajiny. V tomto prípade Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky zodpovedá za správnosť.

UPOZORNENIE:

Uvedené úkony je potrebné vykonať s dostatočným časovým predstihom

Všetky právne predpisy a bližšie informácie sú k dispozícii na linku európskej stránky:

<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sk> v slovenskom jazyku

alebo

<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

v anglickom jazyku